

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Dodatkowe rozważania na temat rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2024 r.

(opinia z inicjatywy własnej)

ECO/649

(C/2025/104)

Sprawozdawczyni: **Elena-Alexandra CALISTRU**

Decyzja Zgromadzenia Planarnego	21.3.2024
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Data przyjęcia przez sekcję	11.10.2024
Data przyjęcia na sesji plenarnej	23.10.2024
Sesja plenarna nr	591
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	242/0/7

1. Wnioski i zalecenia

1.1. UE musi priorytetowo traktować wyważone podejście do trwałej konkurencyjności. Komitet wzywa do szybkiego wdrożenia proponowanego Czystego Ładu Przemysłowego i Europejskiego Funduszu Konkurencyjności, tak aby inicjatywy te wspierały zarówno wzrost gospodarczy, jak i cele środowiskowe.

1.2. Państwa członkowskie i instytucje UE powinny przyspieszyć wdrażanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF). Komitet zaleca rozważenie przedłużenia obowiązywania RRF i zwiększenie wsparcia technicznego, aby zapewnić pełną absorpcję funduszy i zmaksymalizować ich wpływ na zrównoważony wzrost gospodarczy.

1.3. UE powinna prowadzić zniuansowaną politykę fiskalną promującą długookresową zdolność do obsługi długu, a jednocześnie wspierającą podstawowe inwestycje. Komitet apeluje o ostrożną równowagę między redukcją deficytu a utrzymaniem zdolności inwestycyjnych, zwłaszcza w obszarach o kluczowym znaczeniu dla długoterminowego wzrostu, takich jak transformacja ekologiczna i cyfrowa.

1.4. Wzywa też do opracowania kompleksowej strategii, by zmierzyć się z wyzwaniem na rynku pracy, w tym z niedopasowaniem umiejętności i zmianami demograficznymi. Powinno to obejmować ukierunkowane strategie polityczne mające na celu aktywizację ludności nieaktywnej zawodowo i wzmocnienie systemów edukacji w celu lepszego przygotowania poszczególnych osób do przyszłych wymagań na rynku pracy.

1.5. Instytucje UE powinny priorytetowo traktować dokończenie budowy unii rynków kapitałowych, w tym proponowaną europejską unię oszczędności i inwestycji. Komitet zaleca podejście uwzględniające zainteresowane strony, tak aby inicjatywy te przynosiły korzyści przedsiębiorstwom niezależnie od ich wielkości i przyczyniały się do ogólnej odporności gospodarczej.

1.6. UE musi wzmocnić swoją strategiczną autonomię w kluczowych sektorach, utrzymując jednocześnie otwarte i uczciwe stosunki handlowe. Komitet apeluje o dalsze inwestycje w czyste technologie i surowce krytyczne, zrównoważone strategiami politycznymi wspierającymi globalną współpracę i zapobiegającymi szkodliwemu protekcjonizmowi.

1.7. Decydenci UE powinni zadbać o to, by dążenie do konkurencyjności nie odbywało się kosztem włączenia społecznego i ochrony środowiska. Komitet zaleca włączenie silnej ochrony socjalnej i silnych zabezpieczeń środowiskowych do wszystkich głównych inicjatyw gospodarczych.

1.8. Odnowiony skład Parlamentu Europejskiego i nowa Komisja Europejska muszą wiązać się z nowymi i konkretnymi działaniami na rzecz zaangażowania zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych w kształtowanie i wdrażanie strategii zrównoważonego wzrostu. Komitet zaleca lepsze wykorzystanie europejskiego semestru jako platformy, która może wzmocnić legitymację i skuteczność unijnych strategii na rzecz wzrostu, przy jednoczesnym zapewnieniu, by strategie te pozostały inkluzywne i reagowały na potrzeby obywateli nawet w okresach, gdy nie ma wyborów.

2. Kontekst opinii

2.1. W rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024, która jest kluczowym elementem europejskiego semestru, przedstawiono priorytety polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia UE na kolejne 12 miesięcy. Komunikat Komisji w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024 koncentruje się na trzech kluczowych obszarach: łagodzenie wstrząsów w dziedzinie energii w perspektywie krótkoterminowej, średnioterminowy zrównoważony wzrost gospodarczy i odporność w UE oraz dostosowanie do długoterminowych celów UE. Ustrukturyzowane podejście przedstawione w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024 skupia się na czterech wymiarach konkurencyjnej zrównoważoności i jest zgodne z celami zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych.

2.2. Roczna analiza zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024 nadal stanowi wytyczne dla państw członkowskich we wdrażaniu krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, przy czym kluczową rolę odgrywa europejski semestr, w szczególności w bieżącym wdrażaniu zmienionych europejskich ram zarządzania gospodarczego.

2.3. Gospodarka UE wróciła na początku roku na ścieżkę wzrostu. Jego stopa wyniosła 0,3 % w pierwszym kwartale 2024 r. – przekroczyła oczekiwania, ale nadal była niższa od szacowanego potencjału. Przewiduje się, że wzrost PKB w 2024 r. osiągnie 1,0 % w UE i 0,8 % w strefie euro, a w 2025 r. wzrośnie do 1,6 % w UE i 1,4 % w strefie euro. Jednocześnie jedno z najważniejszych źródeł inwestycji i reform – Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – ma stosunkowo niski wskaźnik absorpcji (40,95 % na dzień 20 września 2024 r.).

2.4. Oczekuje się, że inflacja będzie nadal spadać: z 6,4 % w 2023 r. do 2,7 % w 2024 r. i 2,2 % w 2025 r. w UE oraz z 5,4 % w 2023 r. do 2,5 % w 2024 r. i 2,1 % w 2025 r. w strefie euro. W 2023 r. aktywność gospodarcza utrzymywała się na stałym poziomie, przy czym spożycie prywatne wzrosło jedynie o 0,4 %, a inwestycje – o 1,5 %, co w dużej mierze wynikało z przeniesienia z 2022 r. W marcu 2024 r. stopa bezrobocia osiągnęła rekordowo niski poziom 6,0 %, a gospodarka UE ma stworzyć kolejne 2,5 mln miejsc pracy w okresie objętym prognozą. Przewiduje się, że w okresie objętym prognozą wzrost gospodarczy na świecie (z wyłączeniem UE) utrzyma się na poziomie bliskim 3,5 %, przy silnym wzmożeniu działalności gospodarczej w Chinach, co wpłynie na perspektywy krótkoterminowe. Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w UE nieznacznie wzrósł z 3,4 % do 3,5 % PKB w 2023 r., ale prognozuje się, że spadnie do 3,0 % w 2024 r. i 2,9 % w 2025 r.

2.5. Zagrożenia dla perspektyw obejmują napięcia geopolityczne, podatność światowego handlu i rynków energii na wstrząsy, utrzymywanie się inflacji w Stanach Zjednoczonych oraz potencjalne opóźnienia w dalszym obniżaniu stóp procentowych przez banki centralne UE. Koniec obowiązywania ogólnej klauzuli wyjścia, przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu, pod koniec 2023 r. oznacza znaczącą zmianę gospodarczą po pandemii, czego głównym aspektem jest zmiana ukierunkowania polityki fiskalnej, która w 2024 r. zmieni się z ekspansywnej na restrykcyjną. W tym nowym kontekście Komisja Europejska wszczęła wobec siedmiu państw członkowskich procedury nadmiernego deficytu.

3. Uwagi ogólne

3.1. Komitet zauważa, że chociaż najnowsze wskaźniki gospodarcze świadczą o pewnej poprawie sytuacji, ogólne perspektywy makroekonomiczne naznaczone są poważnymi zagrożeniami, które wymagają uważnego monitorowania. Pomimo niedawnego obniżenia stóp procentowych przez EBC Komitet podkreśla, że w polityce pieniężnej należy zachować czujność, aby zapewnić zbliżanie się inflacji do celu wynoszącego 2 % i nie pozostawić jej na wyższym poziomie. Komitet jest szczególnie zaniepokojony potencjalnym wpływem zaostrzonych warunków finansowania i spadku siły nabywczej na popyt i perspektywy wzrostu. Ponadto podkreśla potrzebę zmierzenia się ze utrzymującymi się wyzwaniem gospodarczymi, takimi jak stagnacja działalności gospodarczej i marginalny wzrost deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Biorąc pod uwagę tę złożoną dynamikę gospodarczą, Komitet zdecydowanie opowiada się za elastycznym i reaktywnym podejściem politycznym. Podejście to powinno być szybko dostosowywane do zmieniających się warunków gospodarczych, przy wyważeniu celów stabilności budżetowej, spójności społecznej i długoterminowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego.

3.2. Komitet zwraca uwagę na kryzys konkurencyjności, przed którym stoi Europa, jak wskazano w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024, przy coraz większej różnicy w wydajności w porównaniu ze Stanami Zjednoczonymi. Aby rozwiązać ten problem, Komitet zaleca zwiększenie inwestycji publicznych i prywatnych, zwłaszcza w technologie ekologiczne i cyfrowe, oraz przeprowadzenie reform w celu wzmocnienia rynku pracy. W sprawozdaniu Enrica Letty podkreślono, że ustanowienie silnego związku między sprawiedliwą transformacją ekologiczną i cyfrową a integracją finansową w ramach jednolitego rynku ma kluczowe znaczenie dla zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Ponadto w sprawozdaniu Maria Draghiego wezwano do gruntownej ponownej refleksji nad wzrostem gospodarczym i konkurencyjnością UE, która pozwoli stawić czoła egzystencjalnym wyzwaniom dla przyszłości Europy, w oparciu o długą i solidną listę konkretnych i pilnych propozycji, wymagających ogromnych inwestycji prywatnych i publicznych w wysokości do 4,7 % PKB UE.

3.3. Komitet odnotowuje niedawne propozycje przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen dotyczące znacznego zwiększenia konkurencyjności, w tym Czystego Ładu Przemysłowego i Europejskiego Funduszu Konkurencyjności. Inicjatywy te mają na celu pogłębienie jednolitego rynku, ograniczenie biurokracji, wspieranie MŚP i kierowanie inwestycji do sektorów strategicznych, takich jak czyste technologie i sektory energochłonne. Komitet popiera te wysiłki na rzecz wzmocnienia pozycji konkurencyjnej Europy przy jednoczesnym koncentrowaniu się na zrównoważonym rozwoju i włączeniu społecznym.

3.4. Komitet podkreśla też znaczenie pogłębienia integracji jednolitego rynku, na które zwrócono też uwagę w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024 i w sprawozdaniu Enrica Letty⁽¹⁾. Obejmuje to w szczególności refleksję nad potrzebą skupienia się w większym stopniu na usługach, danych, obronności i infrastrukturze energetycznej. Komitet podkreśla znaczenie inwestowania w europejskie dobra publiczne, takie jak badania i rozwój, infrastruktura cyfrowa i zielone technologie, aby zwiększyć globalną konkurencyjność UE i sprostać wspólnym wyzwaniom. Podkreśla jednak również potrzebę wyważonego podejścia do zarządzania na szczeblu UE zapewniającego wdrażanie środków takich jak wspólne udzielanie zamówień, zharmonizowane systemy dotacji i wspólny dług w odniesieniu do dóbr publicznych w sposób uwzględniający zróżnicowane potrzeby i obawy różnych zainteresowanych stron. Wzywa ponadto do prowadzenia pluralistycznego dialogu i pluralistycznych konsultacji, aby zagwarantować, że pogłębienie jednolitego rynku przyniesie korzyści wszystkim członkom społeczeństwa i przyczyni się do zrównoważonego i sprawiedliwego wzrostu gospodarczego.

3.5. Zgodnie z roczną analizą zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024 Komitet podkreśla znaczenie polityki dotyczącej unijnego Zielonego Ładu i transformacji cyfrowej dla długoterminowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Aby sprostać wyzwaniom związanym z tymi inicjatywami, takim jak nieodpowiednie inwestycje, wysokie ceny energii i złożoność regulacji, Komitet zaleca usprawnienie procesów administracyjnych, zmniejszenie obciążeń regulacyjnych, zapewnienie jaśniejszych i długoterminowych ram polityki, a także zwiększenie zasobów własnych. Włączenie zasad zrównoważonego rozwoju i zasad gospodarki o obiegu zamkniętym do jednolitego rynku ma zasadnicze znaczenie dla stymulowania wzrostu gospodarczego i zrównoważenia środowiskowego. Komitet podkreśla, że Europa musi dostrzec swoje luki w przyjmowaniu technologii i w innowacjach w porównaniu z globalnymi konkurentami, zwłaszcza w obszarach kluczowych dla transformacji ekologicznej i cyfrowej. Wyraża zaniepokojenie faktem, że ostatnie decyzje Rady Europejskiej, takie jak zamrożenie Europejskiego Funduszu na rzecz Suwerenności w ramach planu przemysłowego Zielonego Ładu lub śródkresowy przegląd WRF na lata 2021–2027, nie uwzględniają poważnej luki inwestycyjnej zagrażającej osiągnięciu celów wyznaczonych w zakresie sprawiedliwej transformacji ekologicznej i cyfrowej.

3.6. Komitet podkreśla potrzebę rozwiązania problemu niedoboru siły roboczej i umiejętności, zwłaszcza w sektorze opieki zdrowotnej, nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki oraz zielonych zawodów, aby zapewnić zrównoważony wzrost gospodarczy, na co zwrócono uwagę w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024. Komitet zaleca znaczne inwestycje w edukację i rozwój umiejętności, politykę mającą na celu zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy i szkoleń ustawicznych oraz skoordynowane europejskie podejście do inwestycji i reform społecznych. Równie ważne jest zagwarantowanie silnego wsparcia dla rokowań zbiorowych i dialogu społecznego, w tym narzędzi zapewniających sprawiedliwe płace, bezpieczeństwo zatrudnienia i poprawę warunków pracy, z myślą o osiągnięciu celów unijnej dyrektywy w sprawie płacy minimalnej. Komitet podkreśla, że edukacja powinna wykraczać poza zwykłe rozwijanie umiejętności i skupiać się na inkluzywnych i integracyjnych metodach nauczania, które przygotowują ludzi na złożone wyzwania przyszłego rynku pracy. W sprawozdaniu Enrica Letty podkreślono również znaczenie wspierania regionów znajdujących się w trudnej sytuacji w zatrzymywaniu i przyciąganiu ludności w wieku produkcyjnym, aby rozwiązać problem drenażu mózgów.

3.7. Komitet dostrzega, że zgodnie z roczną analizą zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024 migracja ma zasadnicze znaczenie dla rozwiązania problemu spadku demograficznego i niedoboru siły roboczej. Zaleca znalezienie równowagi między potrzebą imigracji a środkami zapewniającymi integrację społeczną i ochronę praw pracowniczych. Komitet stale podkreśla znaczenie opracowania kompleksowej i humanitarnej polityki migracyjnej korzystnej zarówno dla krajów przyjmujących, jak i migrantów, przy uwzględnieniu obaw dotyczących spójności społecznej i skutków gospodarczych⁽²⁾.

⁽¹⁾ *Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens*, sprawozdanie Enrica Letty, kwiecień 2024 r.

⁽²⁾ SOC/794 – „Analiza faktyczna i legislacyjna służąca skutecznej integracji obywateli państw trzecich na unijnym rynku pracy” (w przygotowaniu).

3.8. Komitet wyraża głębokie zaniepokojenie powolnym tempem wdrażania RRF w państwach członkowskich, mimo że prognoza gospodarcza z wiosny 2024 r. sugeruje powrót do wzrostu w 2024 r. Podkreśla, że powodzenie RRF ma kluczowe znaczenie dla wspierania odbudowy i długoterminowej odporności UE, zwłaszcza w kontekście trudnej sytuacji gospodarczej charakteryzującej się ryzykiem recesji i zaostrzeniem warunków kredytowych. Aby sprostać tym wyzwaniom, Komitet wzywa do przyjęcia wieloaspektowego podejścia do przyspieszenia wdrażania RRF. Obejmuje to między innymi:

- zwiększenie pomocy technicznej i wsparcia w zakresie budowania zdolności dla państw członkowskich, zwłaszcza tych, które borykają się z ograniczeniami administracyjnymi lub dotyczącymi zdolności absorpcyjnych, w celu zapewnienia terminowej i skutecznej realizacji projektów RRF;
- propagowanie wymiany najlepszych praktyk i wspieranie partnerskiego uczenia się wśród państw członkowskich w celu określenia i powielenia skutecznych strategii wdrażania, a także rozwiązywania wspólnych problemów i likwidowania wąskich gardeł;
- zachęcanie państw członkowskich do priorytetowego traktowania projektów o dużym wpływie, które mogą przynieść wymierne rezultaty i przyczynić się do realizacji celów RRF dotyczących wspierania transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także promowania spójności społecznej i terytorialnej.

3.9. Ponadto Komitet podkreśla znaczenie zapewnienia przejrzystości, rozliczalności i inkluzywnego zaangażowania zainteresowanych stron w całym procesie wdrażania RRF. Wiąże się to z koniecznością:

- wzmocnienia mechanizmów monitorowania i sprawozdawczości w celu śledzenia postępów, identyfikowania luk we wdrażaniu oraz umożliwienia terminowych działań naprawczych;
- propagowania znaczącego i stałego zaangażowania partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie, wdrażanie i ocenę projektów RRF, tak aby odpowiadały one potrzebom i priorytetom społeczności i zainteresowanych stron.

3.10. Komitet wzywa do rozważenia przedłużenia terminu obowiązywania RRF, aby zapewnić właściwe wdrożenie i absorpcję funduszy, biorąc pod uwagę obecne powolne tempo postępów. Podkreśla, że powodzenie RRF ma zasadnicze znaczenie dla wspierania odbudowy UE, wspierania długoterminowej odporności oraz promowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Wspólne wysiłki Komisji Europejskiej, państw członkowskich i wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron są niezbędne, aby przezwyciężyć trudności związane z wdrażaniem, zoptymalizować absorpcję środków z RRF oraz przynieść wymierne efekty dla europejskich obywateli i przedsiębiorstw.

3.11. Komitet podziela pogląd przewodniczącego Eurogrupy, że sukces NextGenerationEU ma kluczowe znaczenie dla utrzymania i zwiększenia inwestycji publicznych oraz skierowania naszych gospodarek na ścieżkę silniejszego, bardziej zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego. Punktem wyjścia do wszelkich dyskusji na temat przyszłych wspólnych pożyczek musi być pomyślne wdrożenie RRF.

3.12. Mimo wolniejszego wzrostu gospodarczego unijny rynek pracy nadal wykazuje dobre wyniki. Według prognozy gospodarczej z wiosny 2024 r. wskaźnik zatrudnienia w UE osiągnął w ostatnim kwartale 2023 r. rekordowo wysoki poziom 75,5 %, natomiast w marcu 2024 r. stopa bezrobocia osiągnęła rekordowo niski poziom 6,0 %. Utrzymują się jednak dysproporcje regionalne, a w niektórych państwach członkowskich nadal odnotowuje się wysokie stopy bezrobocia. Komitet zauważa, że znaczne niedobory siły roboczej i umiejętności, zwłaszcza w sektorze opieki zdrowotnej, w sektorze nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) oraz w sektorach ekologicznych, stanowią poważne ograniczenie dla zrównoważonego wzrostu gospodarczego.

3.13. Ponad 20 % ludności w wieku produkcyjnym jest nieaktywna zawodowo, co obejmuje 8 mln młodych ludzi niekształcących się, niepracujących ani nieszkolących się. Komitet wzywa do przeprowadzenia kompleksowej analizy tej biernej zawodowo populacji, zbadania systemowych barier dla zatrudnienia i opracowania ukierunkowanych strategii na rzecz aktywizacji tego niewykorzystanego kapitału ludzkiego. Pomimo pozytywnych wskaźników rynku pracy Komitet zaznacza, że strategie polityczne powinny zwiększać uczestnictwo w rynku pracy, pozwalać na podnoszenie umiejętności i zapewniać wszystkim równe szanse.

3.14. Jako że UE odchodzi od ogólnej klauzuli wyjścia przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu i buduje krajobraz gospodarczy po pandemii, Komitet podkreśla znaczenie wyciągnięcia wniosków z pandemii, aby uniknąć wahadłowego przechodzenia między skrajnymi sytuacjami fiskalnymi. W prognozie gospodarczej z wiosny 2024 r. przewiduje się, że kurs polityki fiskalnej UE będzie w 2024 r. restrykcyjny. W 2025 r. będzie on zależał w przypadku wielu państw członkowskich od treści krajowych planów budżetowo-strukturalnych, które zostaną przedłożone przez rządy we wrześniu i zatwierdzone przez Komisję i Radę przed końcem roku. Komitet apeluje o elastyczną i reaktywną politykę fiskalną, skoordynowaną z polityką pieniężną, kontrolą inflacji i stabilnością budżetową, bez narażania na szwank niezbędnych inwestycji i długoterminowego wzrostu gospodarczego, który ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia odpornych i elastycznych ram fiskalnych.

3.15. Komitet zdaje sobie sprawę ze złożonego otoczenia budżetowego, w którym znajduje się UE. W związku z coraz wyższymi kosztami finansowania zewnętrznego, rosnącymi wydatkami publicznymi i defycytami budżetowymi w strefie euro wynoszącymi średnio 3,6 % PKB, UE stoi wobec konieczności utrzymania delikatnej równowagi między zmniejszeniem deficytu, odbudową sieci bezpieczeństwa finansowego i zaspokojeniem znacznych potrzeb inwestycyjnych w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej, obronności i wyzwań demograficznych. Komitet podkreśla potrzebę zróżnicowanego podejścia fiskalnego, które będzie pozwalało na obsługę zadłużenia, a jednocześnie wspierało niezbędne inwestycje na rzecz długoterminowego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.

3.16. Komitet ostrzega przed ryzykiem związanym z zaostrzeniem polityki fiskalnej i potencjalnymi środkami oszczędnościowymi oraz podkreśla, że potrzebne są trwałe inwestycje w kluczowych obszarach, aby wspierać długoterminowy wzrost gospodarczy i konkurencyjność. Wnioski wyciągnięte z polityki będącej następstwem kryzysu finansowego w latach 2007–2008 i pandemii wskazują na potrzebę zróżnicowanego podejścia do polityki budżetowej uwzględniającego różnorodność realiów gospodarczych w poszczególnych państwach członkowskich i wkład zainteresowanych stron.

3.17. Komitet zauważa, że wyniki ostatnich wyborów europejskich doprowadziły do powstania bardziej spolaryzowanego Parlamentu Europejskiego. Zmiana ta oznacza zarówno wyzwania, jak i możliwości w zakresie wspierania zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Komitet zaleca, by Komisja Europejska i państwa członkowskie aktywniej i lepiej włączały w działania wszystkie warstwy społeczeństwa, aby zapewnić maksymalne wsparcie dla kluczowych inicjatyw, takich jak Zielony Ład i transformacja cyfrowa. Zasadnicze znaczenie ma wspieranie dialogu i budowanie konsensusu w sprawie wspólnych celów, aby skutecznie poruszać się w nowym krajobrazie politycznym.

3.18. Komitet podkreśla, że odnowiony Parlament Europejski musi być w stanie wzmocnić program legislacyjny, zwłaszcza w odniesieniu do polityki migracyjnej i środowiskowej. Zaleca utrzymanie zrównoważonego podejścia uwzględniającego uzasadnione obawy wszystkich zainteresowanych stron przy jednoczesnym przestrzeganiu zobowiązań UE na rzecz zrównoważonego rozwoju i włączenia społecznego, a także poszanowaniu praworządności i zasad demokracji. Wzmocnienie roli społeczeństwa obywatelskiego i zapewnienie przejrzystych i inkluzywnych procesów kształtowania polityki będzie miało kluczowe znaczenie dla utrzymania zaufania publicznego i propagowania spójnego i skutecznego zarządzania oraz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i zrównoważonego wzrostu gospodarczego.

3.19. Komitet podkreśla rosnące znaczenie autonomii strategicznej UE w kontekście rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2024 i dążenia do zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Zwraca też uwagę, że osiągnięcie autonomii strategicznej jest ściśle powiązane ze zdolnością UE do promowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, ponieważ inwestowanie w zielone technologie i zdolności cyfrowe może zwiększyć wydajność, tworzyć miejsca pracy i stymulować długoterminowy wzrost gospodarczy. Komitet podkreśla kluczowe znaczenie autonomii strategicznej w sektorze technologii neutralnych emisyjnie dla przyszłej konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju Europy. Podkreśla jednak również potrzebę wyważonego podejścia uwzględniającego interesy wszystkich zainteresowanych stron i starannej oceny skutków środków protekcyjnych – zarówno potencjalnych korzyści, jak i zagrożeń dla światowego handlu i współpracy.

3.20. Komitet odnotowuje propozycję przewodniczącej Komisji dotyczącą europejskiej unii oszczędności i inwestycji w ramach działań na rzecz dokończenia budowy unii rynków kapitałowych. Dostrzega potencjał takich inicjatyw w zakresie mobilizacji finansowania prywatnego i wspierania europejskich przedsiębiorstw typu start-up, ale podkreśla potrzebę starannego rozważenia wyzwań związanych z wdrażaniem i potencjalnych skutków dla różnych zainteresowanych stron.

Bruksela, dnia 23 października 2024 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Oliver RÖPKE